

InfoMil Nieuws | 62

Jaargang 16 | juli 2011

>> Als het gaat om milieu en leefomgeving

In dit nummer

De laatstel	2
Van InfoMil Nieuws naar InfoMil Perspectief	2
Slim en snel werken met nieuwe media	4
Programma Informatieuitwisseling Milieuhandhaving	6
Zelfevaluatietool voor de uitvoeringskwaliteit	7
Eerste versie Atlas Leefomgeving	8
AIM: je weet waar je aan toe bent	10
Nieuwe release Omgevingsloket online	12
Korte berichten	13
Asbest: gezondheidsrisico's beperken	14
Duurzaam bodemgebruik	15
Agenda en verslag van de Schakeldag	16

De laatste!

De redactie van InfoMil Nieuws

Social media, interactieve online magazines, websites, Twitter en elektronische nieuwsbrieven zijn anno 2011 niet meer weg te denken. Vijftien jaar geleden, toen het eerste nummer van InfoMil Nieuws verscheen, was dit ondenkbaar.

Het blad werd samengesteld met behulp van telefoon, WordPerfect, analoge fotocamera en fax. Uit de lezersonderzoeken blijkt dat de formule duurzaam en succesvol is. Sinds 1996 is InfoMil Nieuws hét blad voor milieuprofessionals. Deze positie willen we natuurlijk vasthouden. Alleen doen we dat vanaf het volgende nummer anders.

U heeft het laatste papieren nummer van InfoMil Nieuws in handen. Na de zomervakantie verschijnt het elektronische magazine InfoMil Perspectief. Hoe het er precies uit gaat zien, houden we nog even geheim. In het artikel op deze pagina's lichten we wel alvast een tipje van de sluier op. Wij hopen u dit najaar te verrassen! Maar voor het zover is, hebben we van dit magazine een mooi overgangnummer gemaakt. Met veel aandacht voor ICT en de kansen die dat ons vakgebied biedt.

Voor nu veel leesplezier!

Redactie InfoMil Nieuws

Van InfoMil Nieuws naar InfoMil Perspectief

Al vijftien jaar is InfoMil Nieuws één van de best gewaardeerde milieutijdschriften. Dit najaar gaan we van gedrukt over op digitaal. Met een nieuwe naam: InfoMil Perspectief. Een terug- en vooruitblik.

Ongeveer tegelijk met de oprichting van InfoMil verscheen april 1996 het eerste nummer van 'Informatiecentrum Milieuvergunningen Nieuwsbrief'. Uitgevoerd in bruin en zwart, met veel tekst en hier en daar een foto. InfoMil-adviseur Roselie Wijtenburg, destijds hoofd Communicatie: "Het magazine bestond uit een aantal vaste onderdelen. We openden met een interview waarin praktijkmensen of beleidsmakers over een actueel milieuonderwerp aan het woord kwamen. In de column 'Overheden voor overheden' gaf de columnist zijn of haar visie hierop. Er was ook een vaste pagina met vragen aan de helpdesk, een agenda en een rubriek over recent verschenen publicaties. De hoofdmoot werd gevormd door beschrijvende artikelen, waarin milieuwet- en regelgeving werden toegelicht." De redactieformule was duurzaam. Pas in 2007 werd deze gewijzigd. Bladcoördinator Tanja Swillens: "Vanaf het vijfde nummer hebben we regelmatig lezersonderzoeken uitgevoerd. Keer op keer werd de waarde van deze redactieformule bevestigd. Jarenlang stond InfoMil Nieuws op nummer 1 van milieumagazines naast

Abonneren

Alle abonnees van InfoMil Actueel en genodigden van de Schakeldag krijgen het eerste nummer van InfoMil Perspectief automatisch toegezonden. Alle andere belangstellenden vinden in dit nummer een brief waarin u leest hoe u zich kunt abonneren op InfoMil Perspectief.

Nieuw medium, nieuwe naam

Elektronische nieuwsbrieven, nieuwsdiensten op internet en sociale media als Twitter brengen anno 2011 het actuele nieuws. Tijdschriften zijn vandaag de dag vooral bedoeld om achtergronden te belichten. Daarom verandert InfoMil Nieuws in InfoMil Perspectief.

bijvoorbeeld bladen als RO-Magazine en Milieu Magazine."

Gewaardeerd milieumagazine

Conclusie uit het eerste lezersonderzoek (juli 1997) was dat de lezers het blad grondig vonden en het met plezier lezen. Meer dan de helft las alle rubrieken. De vragen aan de helpdesk werden het best gelezen (70% van de respondenten). Dat zijn percentages waar menig magazine vandaag de dag van droomt. "Maar destijds hadden we geen concurrentie van andere media, zoals internet en e-mail", relativeert Wijtenburg. "De communicatiemiddelen waren beperkt. Telefoon, fax en drukwerk. Dat was het." Het feit dat InfoMil Nieuws een heldere vertaalslag maakt van beleid naar de praktijk en betrouwbare informatie bevat (namens de Rijksoverheid), heeft bijgedragen aan het succes. Swillens: "Spraakmakend zijn we nooit geweest, en gelukkig maar. Want een blad dat wet- en regelgeving uitlegt, heeft niet tot doel om opschudding te veroorzaken."

Nieuwe bladformule

In 2007 verscheen het magazine in een nieuwe huisstijl. De website had de feitelijke informatie over milieuwet- en regelgeving overgenomen en de elektronische nieuwsbrief InfoMil Actueel kon het nieuws sneller brengen dan het 'slow medium' InfoMil Nieuws. In het magazine kon de lezer voortaan terecht voor meer duiding, interpretatie, toepassing van

wet- en regelgeving en discussie. Met de decentralisatie van veel milieutaken, klonk het geluid vanaf de werkvloer sterker door in InfoMil Nieuws. De beschrijvende artikelen maakten plaats voor meer interviews. En toelichtingen op wet- en regelgeving voor opinies, uitwisseling van kennis en ervaring en reacties op rijksbeleid. “Het Rijk gaat over minder onderwerpen, lokale overheden krijgen er steeds meer bij”, zegt Arjan de Zeeuw, sectormanager van Kenniscentrum InfoMil. “In deze context is het goed om met elkaar te communiceren hoe je dit in praktijk brengt. InfoMil Nieuws was daarvoor een prima medium.” Swillens: “Vroeger was er meer belangstelling voor de manier waarop zaken tot stand kwamen, ofwel het proces. Sinds 2007 staan de resultaten meer centraal. Nieuw waren ook de interviews met specialisten van InfoMil. Voorheen trad InfoMil meer als geheel naar buiten.”

Leuk om te weten

- Het Besluit Landbouw heeft jaren op de plank gelegen. Het onderwerp kwam in elke redactievergadering ter sprake, omdat de invoering steeds werd uitgesteld.
- In het jubileumnummer van InfoMil Nieuws 60 zijn de gekste vragen aan de helpdesk verzameld. Op nummer 1: “Zijn er emissie-eisen voor geur aan mottenballen?”

Interactie

Anno 2011 verschijnen steeds meer digitale tijdschriften. InfoMil Perspectief, de opvolger van InfoMil Nieuws, is er één van. Waarom deze keuze? “Een digitaal magazine biedt meer mogelijkheden voor interactie dan een papieren variant”, zegt De Zeeuw. Hij licht toe: “Een belangrijke rol van het Kenniscentrum InfoMil is de dialoog tot stand brengen. Digitale media maken het

Tanja Swillens, Roselie Wijtenburg en Arjan de Zeeuw

makkelijker om te reageren op bijvoorbeeld meningen die geïnterviewden in het magazine naar voren brengen. Zo’n discussie voegt echt wat toe: samenwerken aan een goede uitvoering van omgevingsbeleid.” Een andere meerwaarde van een digitaal magazine is dat de informatie in verschillende vormen kan worden aangeboden.

“Een filmpje waarin iemand zich voorstelt, voegt iets extra’s toe aan tekst”, zegt Wijtenburg. “Daarnaast is video ook heel geschikt om bijeenkomsten te registreren. Bezoekers aan congressen moeten bijvoorbeeld vaak een keuze maken uit workshops. Dan kan het handig zijn om via een digitaal magazine een samenvatting te zien van de gemiste workshops.”

Met een digitaal magazine kunnen lezers ook in de tekst snel doorklikken naar achtergrondinformatie op een website, een discussie op LinkedIn, nieuwsberichten op Twitter, een powerpointpresentatie of beleidsdocument. “Zo heeft de lezer alle relevante informatie bij de hand. Aanvullende informatiebronnen kunnen we op deze wijze heel laagdrempelig aanbieden. Dat scheelt mensen een hoop zoekwerk”, zegt Swillens.

Andere voordelen van een digitaal magazine zijn dat het makkelijk is om het blad naar anderen door te sturen, duurzaam is en kostenbesparend. De Zeeuw: “InfoMil Nieuws heeft altijd veel aandacht besteed aan duurzaamheid. Het is altijd gedrukt op duurzaam papier en verpakt in duurzaam materiaal. De volgende stap is een digitaal tijdschrift, dat past bij onze filosofie.”

Printversie

Dit najaar verschijnt de eerste editie van InfoMil Perspectief. De ‘look and feel’ en inhoud wijzigen in eerste instantie niet veel, maar geleidelijk wordt steeds meer functionaliteit toegevoegd in de vorm van links naar discussiefora, extra informatie op websites en social media, mogelijkheden om reacties te geven, video’s, fotoseries en animaties. Er is ook gedacht aan mobiele milieuprofessionals, die het prettig vinden artikelen op papier te lezen. InfoMil Perspectief is zo gemaakt, dat het goed is uit te printen. “Je kunt de tekst afzonderlijk van video’s, achtergrondinformatie en andere bestanden lezen”, zegt Swillens. Daarmee komt InfoMil Perspectief tegemoet aan de wens van veel lezers, want naast laptops en Ipads leest menig treinreiziger nog steeds een traditioneel tijdschrift.”

In de praktijk

Met InfoMil Perspectief hoopt InfoMil een goede toegevoegde waarde te bieden. De mening van de lezers telt zwaar mee, zegt De Zeeuw. “Dit jaar verschijnen twee edities van InfoMil Perspectief. Bij de laatste uitgave voegen we een enquête toe om te peilen of de nieuwe opzet aan de verwachtingen voldoet. En om suggesties te verzamelen voor verbeteringen.”

PS: Ideeën over InfoMil Perspectief zijn ook nu al van harte welkom. Deel ze met ons via InfoMilPerspectief@infomil.nl

InfoMil twwtert!

InfoMil is ook actief in andere nieuwe media. De Zeeuw: “We staan niet stil. Sinds kort is InfoMil te volgen via Twitter. Supersnel op de hoogte van het laatste nieuws in een paar regels!”

InfoMil is op Twitter te vinden via twitter.com/infomil

Slim en snel werken met nieuwe media

LinkedIn, Twitter, Viadesk, Facebook en andere nieuwe media winnen terrein. Ook bij milieuprofessionals. Wat doen zij ermee? Wanneer gebruiken ze nieuwe media? En wanneer komen traditionelere digitale media in beeld, zoals websites en e-zines? InfoMil Nieuws vroeg het aan Wim Derksen, beleidsmedewerker Externe Veiligheid van de provincie Noord-Brabant, en Konnie Wilkens, toezichthouder bij Milieudienst Midden-Holland.

Wim Derksen maakt voor zijn werk graag gebruik van Viadesk, LinkedIn, Twitter en Yammer. “Je kunt er op een andere manier mee samenwerken, het wordt meer co-creëren. Met Nederlandse en buitenlandse collega’s binnen je eigen vakgebied of daarbuiten. Zo werd ik onlangs via een discussiegroep geattendeerd op een op te zetten kennisnetwerk over olieopslag. Ik stuurde een berichtje met de vraag of men ook geïnteresseerd was in input van de overheid. Het antwoord was positief, ik raakte direct betrokken. Zonder LinkedIn was ik dit kennisnetwerk nooit op het spoor gekomen.”

In ontwikkeling

Derksen is lid van 43 discussiegroepen op LinkedIn, waaronder Cradle-to-Cradle Supporters, Duurzame Verbindingen Moerdijk, PGS 15, Gevaarlijke Stoffen, Provincie Gelderland en het Kennisnetwerk BRZO Regio Zuid. Ook internationale fora zitten daar tussen, zoals de Environmental Health and Safety professionals. “Nieuwe media zijn erg in ontwikkeling, je weet niet hoe toekomstbestendig ze zijn. Daarom meld ik mij aan voor elke groep die mij interessant lijkt. Je kan immers niet altijd aan de buitenkant zien of het iets voor je is. Blijkt het niets voor mij te zijn, dan meld ik mij net zo snel weer af. Ik ben zelf ook alleen of met anderen een aantal groepen gestart, zoals over PGS 15 – waarnaar de website van InfoMil linkt – en het Kennisnetwerk BRZO Regio Zuid. Daarmee zijn we een halfjaar geleden begonnen. Nu wisselen bijna vijftig leden kennis en ervaring uit. Het is een gesloten discussiegroep. Niet alles kan in de openbaarheid worden gebracht en ook dat kan met LinkedIn. Handig.”

Viadesk

Om de samenwerking met andere organisaties te bevorderen, heeft de provincie Noord-Brabant Viadesk aangeschaft. Derksen: “Op dit gesloten systeem zijn er verschillende fora waarin we kennis en ervaring uitwisselen. Binnen onze eigen organisatie, tussen provincies, en met mensen van andere organisaties. Maar voor de toekomst geloof ik echter sterk in een open overheid. Ook kunnen we via Viadesk nieuwsberichten plaatsen over onderwerpen en gezamenlijk werken aan documenten, zoals beleidsnota’s.” Het voordeel van Viadesk is dat het overzichtelijk is. “Als je via e-mail een discussie start of met verschillende mensen werkt aan een document, ben je al gauw de draad kwijt. Steeds

Wim Derksen

maar zoeken in mails en commentaar uit verschillende documenten in een nieuw document verwerken: omslachtig. In Viadesk staat alle informatie overzichtelijk bij elkaar.”

Honderden downloads

De brand bij Chemie-Pack in Moerdijk genereerde al snel een stroom berichten op Twitter. Derksen experimenteerde door een tweet met openbare informatie van de Risicokaart over dit bedrijf te versturen. Hoe de twitteraars de tweet vonden, weet hij niet, maar in vier dagen tijd was de informatie 650 keer gedownload. Tot zijn verbazing zag Derksen de informatie zelfs tijdens een uitzending van Eén Vandaag. “Twitter is een eenvoudig medium om op zo’n moment breed te communiceren.”

Persoonlijke effectiviteit

Media die Derksen minder vaak toepast, zijn nieuwsbrieven en Facebook. “Via Twitter word ik op de hoogte gehouden van onderwerpen die mij interesseren. Daarin staan vaak ook verwijzingen naar nieuwsbrieven. Dit is voor mij efficiënter dan via de mail hele nieuwsbrieven downloaden en lezen.”

Voor zijn persoonlijke effectiviteit maakt Derksen graag gebruik van de tips voor slimmer werken op www.lifehacking.nl. Zo is hij via deze website op het spoor gekomen van handige programma’s voor een online backup van documenten.

Milieu-wiki

Toezichthouder Konnie Wilkens is blij met de ‘Milieu-wiki’ van de Milieudienst Midden-Holland. Op deze ‘wikipedia van de milieudienst’ kan ze snel en doeltreffend werkafspraken en documenten van haar eigen afdeling en die van andere collega’s terugvinden. “Na afloop van elke vergadering of bijeenkomst, bespreken we

welke onderwerpen en stukken interessant zijn om op de Milieu-wiki te plaatsen. Elke afdeling heeft een moderator die erop toeziet dat de structuur goed blijft en dat mensen zich houden aan afspraken. Zo verwijzen we in de wiki-artikelen wel eens naar wetten. We hebben afgesproken dat we dat altijd via wetten.nl doen. En onze netwerkschijf is altijd de vaste bron voor verwijzingen naar interne documenten.”

De keuze voor de wiki is ingegeven door de wens om via één medium vakinhoudelijke informatie te ontsluiten en deze snel te vinden. De netwerkschijf en het intranet waren hiervoor niet geschikt. “Er kwamen steeds meer documenten op de schijf en de verkenners in Windows leent zich niet voor een overzichtelijke en toegankelijke structuur. En op onze intranetsite stonden naast de vakinhoudelijke informatie ook veel andere zaken, zoals allerhande personeelsinformatie. De Milieu-wiki werkt perfect. Documenten zijn razendsnel te vinden via de zoekmachine.”

De informatie op de wiki is gestructureerd naar afdelingen en naar onderwerpen, zoals handhaving, geluid, bodem en water. Artikelen plaatsen is een kwestie van plakken en knippen. CMS-systemen en cursussen zijn niet nodig.

Online databases

Daarnaast maakt Wilkens specifiek voor haar werk als toezicht-houder gebruik van webbased databases om bedrijfsbezoeken en controles voor te bereiden. “Via AMICE kan ik zien wat een bedrijf voor afvalstromen heeft en in welke hoeveelheden. Deze informatie leg ik naast de registratie van het bedrijf zelf. Daarmee is AMICE een mooi extra controlemiddel. Daarnaast maak ik sinds kort gebruik van FLITS, een database voor vuurwerk die ook door de provincie vaak wordt gebruikt. Laatst zijn onze vuurwerkverkooppunten en bijbehorende vergunningen eraan toegevoegd. Ook de import van vuurwerk zit erin, dat is handig als je toezicht houdt op

Konnie Wilkens

evenementen. En op de website van KIWA kan ik zien welke bedrijven zijn gecertificeerd om bepaalde taken uit te voeren. Het zou heerlijk zijn als er meer van dit soort databases beschikbaar komen via één portaal.”

Wilkens draait regelmatig piketdiensten. Actuele informatie over incidenten en calamiteiten komt dan van pas. Twitter is er een prima medium voor. Wilkens volgt de berichten van een aantal collega's en het realtime nieuwsoverzicht van Twitter via Google. “Vervolgens moet je altijd even controleren wat er van waar is, maar de informatie geeft een goede indicatie van wat er in je gebied speelt. Zoals de recente brand op het rangeerterrein Kijfhoek. Dat ligt niet in ons gebied, maar de wind stond wel onze kant op. Daarnaast raadpleeg ik de P2000-meldingen op internet. Dat zijn alle meldingen van meldkamers van brandweer en ambulance. Als ik piketdienst heb, kijk ik altijd even op P2000 als ik sirenes hoor. Zoals onlangs. Toen bleek een woonhuis in brand te staan. Dan kan ik geen rol spelen, maar als het een bedrijf zou zijn geweest, had ik zeker even gebeld om te vragen of ik iets kan doen of had ik een kijkje genomen.”

Handhaving 2.0

Milieuwet- en regelgeving kan wel eens onduidelijk zijn of verschillend worden uitgelegd. Voor dit soort ‘grijze gebieden’ raadpleegt Wilkens tegenwoordig regelmatig www.handhaving20.nl, een nieuw forum met interessante discussies over omgevingsrecht. “Soms denk je dat jouw manier de beste is, maar dan lees je hoe een andere collega het doet en denk je: dat is de moeite van het proberen waard.”

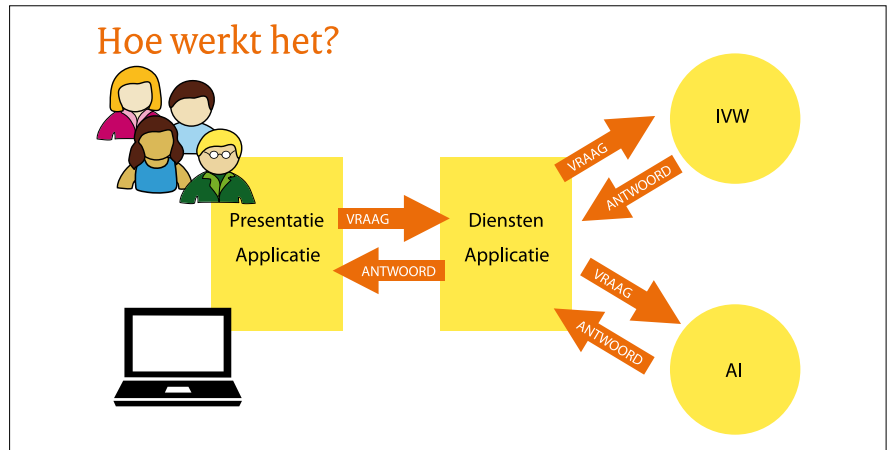
“Meer grip op milieurisico’s”

Als milieuhandhaver is het handig te weten wat de bevindingen zijn van collega's bij Rijk, provincies, gemeenten, politie, douane en andere instanties. Naast de efficiëntieverbetering die goede informatieuitwisseling oplevert, kunnen ook milieurisico's beter worden ingeschat. En er kan ook gericht en selectief worden gehandhaafd. Binnen een bedrijf en in de keten van productie, opslag en transport. Het Programma Informatieuitwisseling Milieuhandhaving (PIM) wil deze informatieuitwisseling mogelijk maken.

Het Programma Informatieuitwisseling Milieuhandhaving (PIM) is onderdeel van het Programma Uitvoering met Ambitie (PUMA) en werkt nauw samen met het programma Versterking Strafrechtelijke Milieuhandhaving. PIM is gericht op de verbetering en versterking van de bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving van milieuwet- en regelgeving. Aanleiding hiervoor vormden diverse onderzoeken naar aanleiding van grote rampen waarin de milieuhandhaving werd gekenmerkt door onder meer fragmentatie, ontoereikende kennis, onvoldoende samenwerking en het ontbreken van gestructureerde en gestandaardiseerde informatieuitwisseling. PIM moet dit verbeteren.

Informatietrefpunt

Om de informatieuitwisseling hanteerbaar te maken, moeten de huidige 500 handhavende instanties tot 100 worden gereduceerd. De vorming van een landsdekkend geheel van Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's), die er in 2013 moeten zijn, is hiervoor een belangrijke voorwaarde. Dan moeten alle bestuurlijke en strafrechtelijke milieuhandhavers via internet inzicht hebben in elkaars gegevens. “We gaan geen nieuwe gegevensbank maken, maar de ICT-systemen van de handhavende organisaties koppelen aan een soort informatietrefpunt, ofwel kruispuntbank”, zegt Titia van Leeuwen, programma-manager van PIM. “Dit webbased systeem

helpt handhavers de kwaliteit en efficiëntie van hun werk te verbeteren.” Volgens Van Leeuwen kunnen handhavers door goede informatieuitwisseling milieurisico's beter inschatten. Binnen één bedrijf, maar ook binnen de keten van vrijkomen, opslag en transport van bijvoorbeeld afval en vervuilde grond. “Als je bevoegd gezag bent voor de opslag van vervuilde grond en er is iets niet in orde, dan is het essentieel dat de collega die op het transport moet toezien dit weet. Met zo'n informatiesysteem kun je snel handelen als het nodig is.”

Beleid en techniek

Voor het zover is, moet er nog veel gebeuren. Van Leeuwen werkt binnen PIM intensief samen met vertegenwoordigers van rijksinspecties, gemeenten, provincies, politie, openbaar ministerie, waterkwaliteitbeheerders en douane. In deelprojecten worden essentiële zaken op het gebied van beleid, wetgeving en techniek uitgewerkt. “Zo kijken we waar knelpunten optreden in de huidige wet- en regelgeving om de informatieuitwisseling mogelijk te maken. Als dat zo is, moeten de regels worden aangepast. Voor wat betreft de technische kant van de zaak kun je denken aan architectuur en bouw van het systeem, maar ook aan standaardisatie van termen. Het is belangrijk dat bijvoorbeeld het woord ‘inrichting’ voor elke handhaver exact dezelfde betekenis heeft. Ook de commu-

nicatie over PIM is cruciaal. We willen alle handhavers goed informeren over het doel en de voortgang van deze informatieuitwisseling. Zo organiseren we in september een landelijke bijeenkomst voor alle handhavers.”

“PIM wordt zo opgezet, dat het systeem kan worden uitgebreid met modules voor onderwerpen die in de Wabo passen.”

Ambitieuw project

IT-projecten bij de overheid zijn niet altijd succesvol en PIM is een ambitieus project. Hoe zorgt Van Leeuwen ervoor dat deze informatieuitwisseling daadwerkelijk tot stand komt? “IT-projecten mislukken vaak als je te snel van start gaat. Het is cruciaal eerst met alle betrokkenen het doel en beoogde resultaat te bepalen en de voortgang van het programma goed te borgen. Dat zijn we aan het doen. Ook zijn alle handhavende organisaties betrokken in de begeleidingscommissie van PIM en denken en helpen ze daarin mee, zodat we steeds tijdig kunnen bijstellen als dat nodig is.”

➡ Meer weten over PUMA en PIM? Kijk op www.uitvoeringmetambitie.nl

Wat is de kwaliteit van de uitvoering in mijn organisatie?

De samenleving verwacht een professionele kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Hiervoor hebben Rijk, VNG en IPO eind 2009 kwaliteitscriteria opgesteld. Met de webbased zelfevaluatietool kunnen provincies en gemeenten controleren of ze aan die eisen voldoen en op basis daarvan hun beleid vaststellen. Hoe werkt de tool? Wat kunnen provincies en gemeenten ermee? En wat levert het op? Projectleider Kwaliteit Rijk Wendy Opperman (IenM) en InfoMil-adviseur Marc du Maine (Helpdesk zelfevaluatietool) leggen uit.

Met de zelfevaluatietool kunnen overheden zien hoe ze zich verhouden tot de kwaliteitscriteria. Het geheel levert een goed beeld op van de uitvoeringskwaliteit binnen de organisatie. "Als knelpunten aan het licht komen, kunnen provincies en gemeenten hier gericht oplossingen voor zoeken", zegt Opperman. Daarnaast is de tool een goed medium om te reageren op de criteria. Opperman: "De criteria moeten realistisch zijn als ze definitief worden vastgesteld. Als dat nu niet zo is, willen we dat graag weten, uiteraard met een motivatie. Deze reacties zullen we dan meenemen in de definitieve versie."

Inhoud en proces

69 organisaties zijn met de tool aan de slag gegaan of hebben de check inmiddels uitgevoerd. De vragenlijst van de tool is net als de criteria gesplitst in inhoudelijke en procesgerichte onderdelen. "Inhoudelijke criteria zijn eisen aan bijvoorbeeld de vereiste deskundigheid van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor Nederlandse en Europese milieuregels, zoals de IPPC", zegt Du Maine. "Bij procesgerichte criteria kun je denken aan de manier waarop het werk is ingericht."

Speelvelden

Alle provincies en gemeenten beschikken over een wachtwoord dat toegang geeft tot de zelfevaluatietool. Het wachtwoord is voorbehouden aan twee functies: invullen en reviewen. Minimaal één persoon die de vragen invult en iemand die de antwoorden controleert en vaststelt. Deze zogenoemde 'reviewer' kan eventueel ook andere collega's toegang geven tot de tool. Hij bepaalt ook of de gegevens alleen zichtbaar zijn voor de eigen provincie of gemeente of dat de gegevens ook voor andere organisaties

Wendy Opperman en Marc du Maine

inzichtelijk zijn. Bijvoorbeeld voor een buurgemeente waarmee wordt samengewerkt of een Regionale Uitvoeringsdienst (in oprichting). Opperman: "Naast een vragenlijst waarmee je kunt zien of je eigen provincie of gemeente voldoet aan de kwaliteitscriteria, zijn er ook 'speelvelden' die je met andere organisaties kunt invullen. Dat is handig als je wilt weten of je voldoet aan de criteria als je gaat samenwerken."

Kleuren

Bij de zelfevaluatietool is een uitgebreide handleiding beschikbaar. Daarin staat ook welke gegevens nodig zijn om de vragen in te vullen. Du Maine raadt aan eerst deze data te verzamelen. "Anders moet je tijdens het invullen bij verschillende collega's te rade gaan. Als je dan alle data vooraf hebt, kost het ongeveer een halve dag om de tool in te vullen." Wie met de tool aan de slag gaat, krijgt eerst de vraag voorgelegd om welke organisatie het gaat (provincie, gemeente, milieudienst, waterkwaliteitbeheerder of RUD) en welke taken de organisatie uitvoert. De vragen die daarop volgen, hebben alleen betrekking op die taken. Op basis van de antwoorden ontvangt de gebruiker een managementrapport. Op een A4 staat per aandachtsgebied de stand van zaken met kleuren aangegeven. Rood betekent dat de provincie of gemeente niet voldoet aan de criteria, oranje geeft aan dat de organisatie op dat moment nog niet voldoet, geel betekent dat de criteria niet van toepassing zijn op de organisatie en groen spreekt voor zich. Wie specifiek wil weten hoe de organisatie scoort op vragen of subvragen, kan dat inzien in de volledige rapportage.

➔ Meer informatie over de tool of de helpdesk is te vinden op www.infomil.nl/zelfevaluatietool. Meer weten over het Programma Uitvoering met Ambitie? Kijk op www.uitvoeringmetambitie.nl

Uitvoeren met ambitie

De kwaliteitscriteria zijn onderdeel van het Programma Uitvoering met Ambitie (PUMA) dat de vorming van Regionale Uitvoeringsdiensten begeleidt.

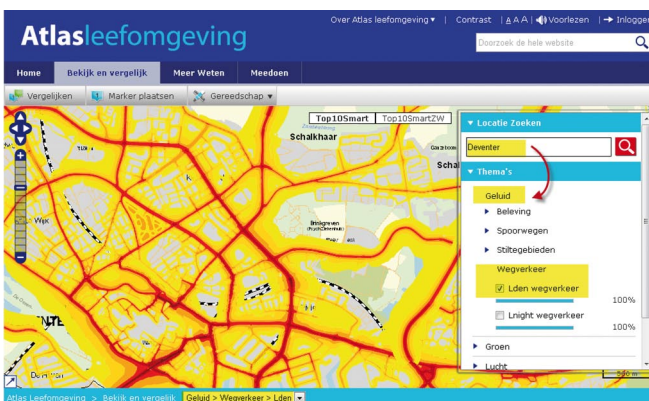
Leefomgeving in kaart

Hoe is het gesteld met de luchtkwaliteit in mijn wijk? Wat is het risico op overstromingen in mijn gemeente? En hoe staat het met groen in en om de plaats waar we naar toe willen verhuizen? Door hun postcode of woonplaats in te vullen, krijgen burgers via de Atlas Leefomgeving antwoord op deze en veel andere vragen die met de persoonlijke leefomgeving te maken hebben. De eerste versie wordt na de zomer verwacht, met onder andere informatie over luchtkwaliteit, geluid, groen, externe veiligheid, ruimtelijke ordening en het gezond inrichten en ontwerpen van de leefomgeving.

(Inter)nationale regelgeving, zoals de WOB en het Verdrag van Aarhus, verplicht overheden informatie over milieu en gezondheid aan burgers te verstrekken. Daarnaast kunnen ook professionals deze informatie goed gebruiken. Bijvoorbeeld om onderzoek te doen en beleidsdoelen te formuleren, te monitoren en te evalueren. De website Atlas Leefomgeving (www.atlasleefomgeving.nl) maakt deze informatie toegankelijk.

Overzicht

De eerste versie van de Atlas Leefomgeving bevat onder meer informatie over lucht, geluid, groen en (externe) veiligheid. Na het invullen van de postcode of woonplaats, krijgen burgers een overzicht van de stand van zaken rondom deze onderwerpen op de aangegeven locatie. Die is overzichtelijk met kleuren aangegeven: rood, geel en groen. De bijbehorende tekst kan de informatie verder toelichten. Wie meer wil weten – bijvoorbeeld hoe de luchtkwaliteit wordt gemeten – kan via een apart tabblad achtergrondinformatie raadplegen. Daar is ook aangegeven welke overheid wat doet en wat burgers zelf kunnen ondernemen om hun leefomgeving te verbeteren. Via het tabblad ‘Meedoen’ kunnen burgers en overheden ook met elkaar in gesprek. Programmaleider Julie Ng-A-Tham (IenM): “Via een forum of een ‘poll’ kunnen provincies en gemeenten suggesties verzamelen over bijvoorbeeld de aanleg van een fietstunnel.”

Portaal

De Atlas is een portaalwebsite en betreft bestaande informatie van informatieleveranciers. Dat zijn gemeenten, provincies en kennisinstututen, zoals het RIVM, Planbureau van de Leefomgeving en Dienst Landelijk Gebied. Ook belangengroeperingen en uitvoeringsorganisaties zijn betrokken bij de Atlas, zoals het Astmafonds, Natuur en Milieu, GGD'en en milieudiensten. Momenteel is Ng-A-Tham in gesprek met de waterkwaliteitbeheerders. De informatie op de Atlas Leefomgeving kunnen deelnemende overheden ook gebruiken voor hun eigen website. Ng-A-Tham: “Zelf teksten opstellen en kaarten ontwikkelen is dan niet nodig, dus dat scheelt werk.”

Ook kunnen professionals van bijvoorbeeld provincies, gemeenten, milieudiensten en waterkwaliteitbeheerders via een forum hun kennis delen. In een volgende versie wordt dit uitgebreid met ‘co-working’-faciliteiten, zodat overheden gezamenlijk kunnen werken aan bijvoorbeeld documenten en projecten.

Hoe meer overheden meedoen, des te beter, zegt Ng-A-Tham: “De gebruiker krijgt dan ook toegang tot lokale informatie. Voor sommige thema's zijn al gegevens op straatniveau voorhanden. Luchtkwaliteit is daarvan een voorbeeld. De gegevens betrekken we uit de monitoringstool. Maar dat geldt natuurlijk niet voor alle onderwerpen die voor de leefomgeving interessant zijn. Daarom is het goed als zoveel mogelijk gemeenten meedoen.”

Data verzamelen en afstemmen

Meedoen aan de Atlas Leefomgeving is eenvoudig. De Atlasorganisatie helpt hier graag bij en heeft hiervoor ook handleidingen en een stappenplan gemaakt die via www.atlasinfo.nl toegankelijk zijn. Verder is er een zogenoemde ‘metadata-editor’ ontwikkeld en is er een ICT-toolkit om de informatie goed te ontsluiten. Daarnaast helpen overheden elkaar onderling. “Zo helpt de gemeente Deventer collega's bij Enschede. En biedt een aantal provincies gemeenten een helpende hand”, zegt Ng-A-Tham. Eén ervan is de provincie Gelderland, die al jaren ervaring heeft met het online publiceren van gegevens over de leefomgeving. De website ‘Mijn Leefomgeving’ (Gld.mijnleefomgeving.nl) stond model voor de Atlas Leefomgeving. Deze website (met alleen provinciale gegevens) – bedoeld voor burgers – voorziet in een behoefte. Een groot aantal Gelderse gemeenten heeft op hun website een link geplaatst naar Mijn Leefomgeving. De gemeente is meestal de eerste plek waar een burger aanklopt met een vraag over zijn leefomgeving. Bram Boeckhout van de provincie Gelderland is coördinator voor de Atlas Leefomgeving in de regio. “Voor burgers is de informatie over bijvoorbeeld bedrijven, vergunningen, geur, lucht en zwemwaterkwaliteit interessant en makelaars zijn geïnteresseerd in bodemverontreiniging. In samenwerking met de gemeenten in

de regio stedendriehoek (Zutphen, Deventer, Apeldoorn, Brummen, Epe, Voorst en Lochem) kijken we hoe we elkaar kunnen ondersteunen en aanvullen met informatie. En hoe je informatie van provincie en gemeenten op elkaar kunt afstemmen. Lang niet alle gemeenten kunnen al zelf hun gegevens op de juiste manier ter beschikking stellen op hun eigen site. In de regio stedendriehoek helpen de grotere gemeenten elkaar. Deventer helpt Apeldoorn en Zutphen. Als provincie leveren we gegevens, inhoudelijke expertise en ook geld via het regionale programma Innovatiekracht Stedendriehoek. De regionale milieuatlas stedendriehoek, een pilot binnen de Atlas Leefomgeving, is inmiddels live dankzij deze samenwerking.”

Heldere taal

Gevraagd naar de grootste meerwaarde van de Atlas Leefomgeving, antwoordt Boeckhout dat het voor burgers prettig is als ze alle gegevens eenduidig krijgen aangeboden in heldere taal. “Sommige

thema's binnen milieu en gezondheid zijn complex. Het is een uitdaging om uit te leggen wat de consequenties zijn van een bodemverontreiniging of wat een overschrijding van de normen voor fijn stof betekent. Het RIVM en de voorlichtingsorganisatie Milieu Centraal zijn er goed in geslaagd deze informatie begrijpelijk te maken. Dat, en het feit dat burgers alle informatie via één website krijgen aangeboden, vind ik een groot pluspunt. Ook voor ons, als professionals, is de Atlas Leefomgeving een nuttig instrument. We voldoen er mee aan wettelijke verplichtingen, zoals Aarhus. Daarnaast is de Atlas een hulpmiddel om kennis uit te wisselen en informatie beter op elkaar af te stemmen. En last but not least is het ook voor ons handig om via één website alle gegevens bij de hand te hebben van de landelijke organisaties die zich bezighouden met milieu en gezondheid. Spitten in afzonderlijke websites is dan niet meer nodig.”

➔ Meer informatie: www.atlasinfo.nl

“Je weet precies waar je aan toe bent”

Jenda Horák

Steeds meer bedrijven moeten aan algemene milieuregels voldoen. In januari 2011 zijn ongeveer 3.600 extra bedrijven onder de werking van het Activiteitenbesluit gekomen. De Activiteitenbesluit Internet Module (AIM) is voor ondernemers een belangrijk middel om te weten aan welke milieuregels ze zich moeten houden en activiteiten te melden aan het bevoegd gezag. Hoe werkt dat in de praktijk?

De eerste versie van de AIM ging in 2008 online. Jenda Horák, jurist bij de brancheorganisatie van carrosseriebedrijven FOCWA, is er vanaf het begin bij betrokken geweest. “Als vertegenwoordiger van onze branche, vinden we het belangrijk dat het Activiteitenbesluit toegankelijk is voor onze 2.250 leden. Deze ondernemers, ambachtelijk ingesteld, willen weten aan welke voorschriften ze zich moeten houden. In duidelijke taal. Ze zitten niet te wachten op honderden pagina’s juridische teksten, wat het Activiteitenbesluit feitelijk is. Vroeger kreeg ik regelmatig de vraag voorgelegd: vertel me wat ik moet doen. Dan ging ik er eens goed voor zitten, want het Activiteitenbesluit is nogal veelomvattend en de voorschriften hangen van een groot aantal factoren af. Zoals soort en omvang van het bedrijf en de werkprocessen. Nu belt er nog maar sporadisch iemand op. Bijna alle ondernemers in de carrosseriebranche kunnen goed uit de voeten met de AIM. Ze weten precies waar ze aan toe zijn. Alleen in bijzondere gevallen worden we nog wel eens gebeld. Zo had ik laatst een ondernemer van een schadeherstelbedrijf aan de telefoon die zich afvroeg waarom hij volgens de AIM een vergunning moest aanvragen, terwijl onze leden vrijwel altijd

kunnen volstaan met een melding. Aan het einde van het gesprek werd duidelijk dat de ondernemer naast schade herstellen ook een schietbaan exploiteerde. De AIM had zijn werk dus goed gedaan, want schietbanen zijn vergunningplichtig.”

Ook Raymund Jansen, medewerker Milieu bij de gemeente Hilversum, hoeft niet vaak ondernemers te hulp te schieten. “Slechts een klein deel van de ondernemers komt er niet uit. Dan kunnen ze bij ons terecht en vullen we de gegevens samen in. Maar dat gebeurt zelden.”

Persoonlijk profiel

Het Activiteitenbesluit omvat 78 bedrijfsactiviteiten. Er zijn 252 redenen tot vergunningplicht. En circa 330.000 bedrijven vallen onder algemene regels. Omdat de milieuvoorschriften per bedrijf verschillen en de AIM erop is gericht het ondernemers makkelijk te maken, kunnen ze een persoonlijk profiel maken. Jansen: “Aan de hand van het soort bedrijf en de activiteiten die er plaatsvinden, krijgen gebruikers een vragenlijst op maat voorgelegd. Daarna bepaalt de AIM welke voorschriften er gelden en of een melding nodig is. Is dat het geval, dan kan de ondernemer een melding doen aan het juiste bevoegd gezag. Als het bedrijf een vergunning nodig heeft, verwijst de AIM automatisch naar het Omgevingsloket online.”

Horák adviseert zijn leden elk jaar de AIM in te vullen, zodat ze altijd op de hoogte zijn van de laatste regelgeving en bijbehorende voorschriften. “Zodra een nieuwe versie online is, laten we dat onze leden weten.”

Raymund Jansen

Aansluiting op praktijk

De laatste wijziging dateert van 1 april jl. In deze versie is de wijziging van het Besluit milieueffectrapportage verwerkt. In januari 2011 vond een ingrijpender wijziging plaats met een groot aantal nieuwe bedrijven dat onder de werking van het Activiteitenbesluit kwam te vallen. Het gaat om afvalgerelateerde activiteiten, zoals autodemontage, opslag van oud papier en textiel en metaalrecycling. De voorbereiding hiervan heeft plaatsgevonden in klankbordgroepen. Daarin maken overheden en branches samen met Kenniscentrum InfoMil de vertaalslag van de wettelijke regels naar de AIM. Jansen, die net als Horák lid is van de klankbordgroep:

“Het gaat er niet alleen om de juridische teksten zo goed mogelijk te vertalen naar de doelgroepen. Minstens zo belangrijk is goed doorvragen op alle activiteiten van de branche. Ondernemers in de automotivebranche vergeten bijvoorbeeld nog wel eens het lassen als activiteit te melden. Wij moeten er dus voor zorgen dat die activiteit in de vragenlijst is opgenomen.”

Horák vult aan: “Ook hebben we gekeken of en welke impact de regels voor de nieuwe bedrijven hebben voor de ‘oude’ branches. Autodemontagebedrijven moeten zich bijvoorbeeld houden aan speciale regels voor de opslag van autogordels en airbags. Schadeherstelbedrijven hebben ook wel eens te maken met een defecte airbag. De nieuwe airbag wordt dan even opzij gelegd tot deze gemonteerd kan worden, maar het is overdreven om hieraan dezelfde eisen te stellen.”

Apothekers

Met de komst van de nieuwe bedrijven in januari 2011, is een aantal vragen over afvalstoffen in de AIM opgenomen. Veel bedrijven

FOCWA

FOCWA is de brancheorganisatie van carrosseriebedrijven. De federatie bestaat uit drie verenigingen: één voor schadeherstelbedrijven, één voor carrosseriebouw en één voor specialisten. Jenda Horák van FOCWA: “Bij specialisten kun je onder andere denken aan autoglasherstellende, poets- en restauratiebedrijven. Carrosseriebouw houdt zich bezig met aanpassing of nieuwbouw van met name bijzondere voertuigen (bijvoorbeeld brandweerwagens en ziekenauto's, speciale transporten). Zo is een tijdje terug voor een Zwitserse opdrachtgever een rijdende kerk gebouwd om kerkgangers in dorpen zonder vaste kerk een alternatief te bieden. Massaproductie van trailers en dergelijke komt in Nederland, vanwege de hoge kosten, nog maar weinig voor.” Meer over de FOCWA kunt u vinden op www.focwa.nl.

Wat doet de AIM?

De Activiteitenbesluit Internet Module onderscheidt vier soorten bedrijven. Voor type A is geen melding noodzakelijk, type B-bedrijven hebben een melding nodig, maar geen vergunning en type C-inrichtingen zijn vergunningplichtig. Soms moeten deze bedrijven ook een melding doen. Ook geeft de AIM aan of het desbetreffende bedrijf onder IPPC valt. Dan is het Activiteitenbesluit niet van toepassing.

Daarnaast bepaalt de AIM:

- Of een Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets nodig is;
- Welke milieuregels uit het Activiteitenbesluit van toepassing zijn;
- Of de waterkwaliteitsbeheerder ook bevoegd gezag is;
- Of een watervergunning noodzakelijk is;
- Of een melding Activiteitenbesluit moet worden ingediend bij het bevoegd gezag;
- Of een bedrijf een Omgevingsvergunning nodig heeft. In dat geval worden ondernemers verwezen naar het Omgevingsloket online.

werken met afvalstoffen. Ook minder voor de hand liggende bedrijven, zoals apothekers. “De medicijnen die zij innemen, worden gezien als afval”, zegt Jansen. “En daarvoor is een beperkte omgevingstoets nodig. Dit is nieuw voor deze branche en daarom gaan we alle Hilversumse apothekers hier binnenkort over aanschrijven.”

Wensen

De AIM is nog volop in ontwikkeling, want er komen meer bedrijven onder algemene regels te vallen, zoals de kunststofindustrie, voedingsmiddelenbedrijven en de betonindustrie. Ook staan er nog wat wensen op de verlanglijst. Jansen: “Het zou handig zijn om een checklist op te nemen in de AIM, zodat ondernemers deze kunnen invullen en naar ons kunnen opsturen, voorafgaand aan een bedrijfsbezoek. Dan hoeven wij maar één keer te controleren of alles klopt. Minder hercontroles zijn prettig voor ons en de ondernemer.”

➔ Meer informatie over de AIM en het Omgevingsloket online vindt u op aim.vrom.nl en www.omgevingsloket.nl.

Wilt u meer weten over de Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets? Kijk dan op www.infomil.nl/infomilnieuws

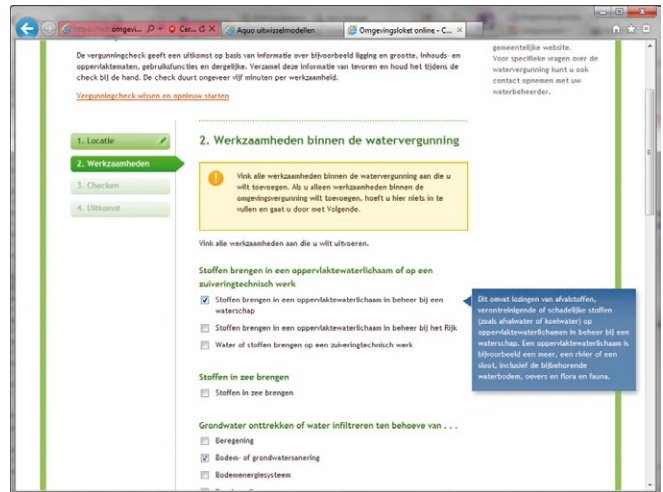
Straks ook watervergunningen in het Omgevingsloket aanvragen

In oktober verschijnt versie 2.5 van het Omgevingsloket online, met daarin onder meer de mogelijkheid om watervergunningen aan te vragen. Daarnaast zijn enkele gewijzigde wet- en regelgeving verwerkt, zoals het Vuurwerkbesluit, dat impact heeft op het aanvraagformulier milieu. Programmaadviseur Ivo de Been en adviseur Omgevingsrecht Anke Tekelenburg belichten de achtergronden van de nieuwe release.

Tweemaal per jaar verschijnt een nieuwe release van het Omgevingsloket online, met de laatste versies van alle 25 wetten en regelgevingen die onder de Wabo vallen. Tekelenburg, juridisch verantwoordelijk voor het Omgevingsloket online bij IenM en inhoudelijk beheerder De Been van Kenniscentrum InfoMil kijken terug op een intensieve periode. Tekelenburg: "Op het eerste gezicht lijkt het simpel. De gewijzigde tekst inbouwen in het Omgevingsloket online en klaar is Kees. Maar het is meer dan dat. Zodra iemand op een van de ministeries die betrokken zijn bij de Wabo nieuwe of gewijzigde regelgeving ontwikkelt, moet de inhoud ervan ook worden afgestemd op de vragen. Die krijgen gebruikers voorgelegd als ze willen weten of ze een vergunning nodig hebben. Daarnaast moeten de toelichtende teksten duidelijk zijn. We vertalen de juridische teksten zoveel mogelijk in begrijpelijke taal. Dat is niet altijd eenvoudig, want er mag immers juridisch niet iets anders komen te staan. Zorgvuldige afstemming met de opsteller van de regelgeving is dan ook noodzakelijk. Ook is het essentieel de gewijzigde en/of nieuwe regelgeving te toetsen aan de andere wetten waarvan de toestemmingstelsels in de Wabo zijn geïntegreerd. Op de wijzigingen voeren we een impactanalyse uit. Leidt de nieuwe regelgeving tot aanpassingen in het Omgevingsloket online? Zo hebben de voormalige bouw- en monumentenregelgeving raakvlakken met elkaar. "Als een beleidsmaker van OCenW bijvoorbeeld een bouwactiviteit voor een monumentaal pand voor de monumentenwetgeving vergunningvrij wil maken, is het handig om te bekijken of dit in lijn is met soortgelijke activiteiten in de bouwregelgeving", vult De Been aan.

Proces

Na de impactanalyse, die afhankelijk van de aard van de wijziging of introductie van nieuwe regelgeving enkele maanden kan duren, volgt het functioneel ontwerp. In deze fase wordt de inhoud van de wetgeving omgezet naar vragen en teksten die geschikt zijn om te gebruiken in het Omgevingsloket online. "Denk aan de vragenboom voor de vergunningcheck met toelichtende teksten en de vergunningaanvraagformulieren", aldus De Been. In deze fase vindt intensief overleg plaats met degene die de regelgeving opstelt. Na accordering, volgt het technische deel: de bouw en integratie. Tijdens de testfase kunnen fouten worden hersteld. Daarna is de release klaar voor gebruik. Bevat de nieuwe

Aanvraagformulier watervergunning

versie veel gewijzigde en nieuwe regelgeving, dan is ook voorzien in een oefenperiode. Gebruikers bij provincies, gemeenten en waterkwaliteitbeheerders kunnen inloggen op een afgeschermd deel van het Omgevingsloket online om daarna de aanvragen goed te kunnen ontvangen en behandelen. Dit hele proces duurt na de levering van een definitieve tekst van wet (amvb, ministeriële regeling) tot en met het in productie gaan van de nieuwe release ongeveer acht maanden.

AIM

Het Omgevingsloket online wordt voortdurend verbeterd en uitgebreid. De nieuwste versie bevat naast de laatste wetswijzigingen van de Wabo ook de mogelijkheid om vergunningen aan te vragen in het kader van de Waterwet. En op termijn wordt ook de Activiteitenbesluit Internet Module (AIM) in het Omgevingsloket online geïntegreerd. De Been: "We wachten nog even, omdat we nog een aantal zaken in het Omgevingsloket online willen stroomlijnen. Zo willen we de termijn van impactanalyse tot het in productie gaan van de release verkorten."

Gebruikerswensen

Via de helpdesk ontvangt InfoMil maandelijks tientallen suggesties van gebruikers om het Omgevingsloket online te verbeteren. In elke release is hiervoor ruimte gereserveerd. Een gebruikersgroep, met vertegenwoordigers van onder meer gemeenten, provincies en waterkwaliteitbeheerders beoordeelt de suggesties. IenM bepaalt welke wensen in welke versie worden opgenomen.

➔ Meer informatie over het Omgevingsloket online vindt u op www.omgevingsloket.nl

Korte berichten

Watervergunning en Omgevingsloket online

Vanaf oktober kunnen vergunningaanvragen en meldingen voor de Waterwet worden gedaan via het Omgevingsloket online (www.omgevingsloket.nl).

De watervergunning dekt alle activiteiten in het watersysteem. Een watervergunning is nodig als in, op, boven, over of onder een oppervlaktewaterlichaam (watergang, vijver, rivier, kanaal, meer of zee) of waterkering activiteiten worden ondernomen, of als er grondwater wordt onttrokken of water wordt geïnfiltrerd in de bodem. In plaats van vergunningplichtig kan een activiteit ook meldingsplichtig zijn. Dit kunt u in het Omgevingsloket online toetsen. Het Omgevingsloket online wordt naast de check en de aanvraag van een omgevingsvergunning dus uitgebreid met de check en de aanvraag van een watervergunning en een watermelding. Het figuur op pagina 12 laat zien hoe de check er in het Omgevingsloket online gaat uitzien.

➔ Zie ook het artikel op pagina 12

Verandering geluidregelgeving voor rijksinfrastructuur

Een nieuwe wet introduceert geluidproductieplafonds langs de rijksinfrastructuur (rijkswegen en spoorwegen). Deze plafonds begrenzen de maximale hoeveelheid geluid. Hiermee kan de geluidsproductie van het verkeer beter worden bewaakt en nageleefd. De wet treedt naar verwachting per 1 januari 2012 in werking.

De huidige Wet geluidhinder biedt onvoldoende bescherming tegen de gevolgen van de autonome groei van onder andere het wegverkeer. De geluidproductieplafonds in

de nieuwe wet moeten deze onbeheerste toename langs rijkswegen en spoorwegen tegengaan.

De nieuwe regels komen in de plaats van de huidige regels voor de aanleg en reconstructie van een weg en de aanleg of wijziging van een spoorweg.

Rijkswaterstaat en ProRail

Het geluidproductieplafond is voornamelijk bedoeld als handhavinginstrument voor Rijkswaterstaat als beheerder van rijkswegen en ProRail als beheerder van spoorwegen.

Langs de rijksinfrastructuur zijn referentiepunten met geluidproductieplafonds vastgesteld. Deze referentiepunten zijn in een register opgenomen, inclusief de gegevens waarvan is uitgegaan bij de bepaling van de plafonds, zoals intensiteiten.

Rijkswaterstaat en ProRail rapporteren jaarlijks over het geluid van de rijkswegen en spoorwegen.

Gemeenten

Als gemeenten willen bouwen in de directe omgeving van de rijksinfrastructuur, dient het geluidregister als uitgangspunt voor de beoordeling van de geluidsbelasting bij de nieuwe objecten.

Voor de bouw van geluidsgevoelige objecten langs wegen en spoorwegen met geluidproductieplafonds blijven vooralsnog de bestaande regels van de Wet geluidhinder, met enkele noodzakelijke aanpassingen, van toepassing. Dit geldt ook voor provinciale en gemeentelijke wegen.

➔ Meer informatie:
www.infomil.nl/infomilnieuws

Veel vragen over algemene regels voor intensieve veehouderijen

Staatssecretaris Atsma van Infrastructuur en Milieu beantwoordde in een brief (21 april 2011) aan de Tweede Kamer verschillende vragen over het ontwerp Besluit houdende wijziging van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (agrarische activiteiten).

De volledige tekst van de brief is te vinden op www.infomil.nl/infomilnieuws. Hieronder is een aantal van de belangrijkste onderwerpen uit de brief samengevat. De overgangstermijn voor sanering van dieseltanks wordt in plaats van 1 juni 2011 verlengd tot 1 januari 2015. Zo krijgen de bedrijven de benodigde extra tijd om tanks te saneren. Hoewel het niet expliciet in de brief staat, gaat dit vermoedelijk ook gelden voor tanks bij glastuinbouwbedrijven.

Aanscherping of versoepeling?

Verschillende kamerfracties vreesden dat de algemene regels in het Activiteitenbesluit niet passen bij de normale agrarische bedrijfsvoering. Deze vrees is onterecht. De staatssecretaris schrijft dat er specifieke voorschriften zijn voor agrarische activiteiten, zoals de opslag van ruwvoer, het composteren van gewasresten en wasplaatsen voor landbouwwerktuigen. Andere kamerfracties waren bezorgd dat de algemene regels voor de middelgrote veehouderijen het beschermingsniveau zouden verlagen, vergeleken met de vergunning. Dit is volgens Atsma niet het geval: het beschermingsniveau voor algemene regels is in principe gelijk aan de vergunning. Tot slot gaat Atsma in op de afdekplicht voor mestbassins. Deze plicht gaat niet gelden voor mestbassins ouder dan 23 jaar als ze technisch nog langer mee kunnen. Daarnaast is de staatssecretaris in gesprek met LTO om mestbassins groter dan 2.500 kubieke meter onder algemene regels te brengen.

Nieuwe stappen om gezondheidsrisico's te beperken

Met richtlijnen voor een goede aanpak van asbest op scholen, wijziging van het Bouwbesluit en de invoering van het landelijk asbestvolgsysteem, zet de overheid nieuwe stappen om de gezondheidsrisico's van asbest te beperken.

Een halfjaar geleden besteedde het tv-programma Zembla aandacht aan asbest. Uit onderzoek van Zembla bleek dat 75% van de basisscholen en 52% van middelbare scholen geen asbestinventarisatie hebben uitgevoerd. Een directeur van een school, waar een verbouwing had plaatsgevonden terwijl kinderen in de klas werden blootgesteld aan asbest, vertelde in de uitzending dat hij dacht dat het gebouw asbestvrij was. Hij lichtte toe dat de school ooit een asbestvrijverklaring had gekregen. Beleidsmaker Rianne Dobbelsteen (IenM): "Alle gebouwen van voor 1994 kunnen asbest bevatten en het kan overal aanwezig zijn. Achter het plafond, onder de cv-ketel, maar ook in de spouw. Daarom kan niet worden gegarandeerd dat een gebouw helemaal asbestvrij is. Je moet altijd een inventarisatie verrichten voordat je aan de slag gaat in een gebouw van voor 1994. Daarbij is het belangrijk om de goede vragen te stellen in het kader van zo'n asbest inventarisatie. Bijvoorbeeld om te bepalen waar het onderzoek moet worden verricht en wat je wilt doen met de resultaten."

NL Kennisnetwerk Asbest

Het NL Kennisnetwerk Asbest is een digitaal forum waar alle asbestspecialisten die werkzaam zijn bij de overheid kennis kunnen uitwisselen. De bedoeling is dat deelnemers van elkaar kunnen leren en ook de opgedane kennis in hun eigen (werk)-omgeving en daarbuiten uitdragen. Heeft u belangstelling? Meld u aan! Stuur een e-mail naar asbest@infomil.nl

Asbestverwijdering op school

Onafhankelijke beoordeling

Er zijn richtlijnen voor asbestinventarisaties, specifiek voor niet-sloopsituaties. Op verzoek van de onderwijsraden en de schoolbesturen zet Kenniscentrum InfoMil de stappen om te komen tot een asbestinventarisatie nog eens op een rij. Scholen die dat wensen, kunnen bij Kenniscentrum InfoMil terecht voor deskundig advies, zodat vóór 1 juli 2012 van alle scholen bekend is of er asbest aanwezig is. Handhaver Theo Pluim van de gemeente Buren heeft zijn collega's die verantwoordelijk zijn voor het beheer van schoolgebouwen hierover al geïnformeerd. "Ik vind dit een goede actie, want alles begint met een goede inventarisatie. Daarnaast vind ik het belangrijk dat de rapporten worden beoordeeld door een onafhankelijke instantie. Natuurlijk kan de gemeente dat ook, maar ik vind het sterker dat wij niet onze eigen scholen moeten controleren."

Als asbestambassadeur voor de regio Rivierenland ondersteunt Pluim zijn collega's bij andere gemeenten in hun toezicht op asbest. De gemeente Buren heeft fors geïnvesteerd in deskundigheid en controles. "Ik inspecteer twee à drie keer op een dag bij saneringen. We hanteren een streng beleid en dat merken we aan de kwaliteit van bedrijven die asbest-

inventarisaties en verwijderingen uitvoeren. 'Freeriders' die voor een spotprijs onverantwoord te werk gaan, hebben niets meer te zoeken in Buren. En ik help mijn collega's bij gemeenten in Rivierenland graag om ervoor te zorgen dat ze ook wegblijven uit onze regio."

Asbestvolgsysteem

Als asbestambassadeur neemt Pluim deel aan het NL Kennisnetwerk Asbest waar hij mede-ambassadeurs ontmoet. Tijdens de laatste bijeenkomst op 31 maart is hij onder meer bijgepraat over het landelijke asbestvolgsysteem. Dat wordt in oktober getest bij woningcorporaties. Dit systeem heeft als doel om de wettelijke procedures van de hele asbestketen soepel te doorlopen. Van aanmelden, vergunning aanvragen, verwijderen en opslag, tot transport en eindverwerking. Ook komt er een koppeling met het Omgevingsloket online. Pluim is er blij mee, vooral omdat het hem veel tijd kan opleveren. "Nu ben ik soms dagen bezig om documenten van anderen op te vragen, zoals vrijgaves en stortbonnen. Als het volgsysteem goed werkt, houd ik meer tijd over om mijn eigenlijke werk te doen. Daarnaast is het ook prettig als je als handhaver snel kunt zien wat zich in het voortraject heeft afgespeeld."

Hoe staat het met het convenant bodemontwikkelingsbeleid?

Dit jaar presenteren de bevoegde overheden bodemsanering de definitieve lijsten met locaties waarvan de bodem zo verontreinigd is dat ze vanwege volksgezondheidsrisico's uiterlijk in 2015 aangepakt moeten zijn. Anderhalf jaar geleden hebben Rijk, provincies, gemeenten en waterkwaliteitbeheerders een convenant bodemontwikkelingsbeleid getekend. Daarin hebben ze naast het saneren van verontreinigde locaties, afspraken gemaakt over duurzaam gebruik van bodem en ondergrond. Gerd de Kruijf, programmadirecteur voor de uitvoering van het convenant, over de stand van zaken.

Lekkerkerk is voor milieuprofessionals synoniem voor de enorme bodemvervuiling die 30 jaar geleden aan het licht kwam. De Rijksoverheid zette daarna een ambitieus programma op, dat erop was gericht om nieuwe verontreinigingen te voorkomen en alle bestaande bodemverontreinigingen te saneren.

“We zitten nu in een historische fase”, zegt De Kruijf. “We werken er systematisch naar toe om in 2015 alle verontreinigde locaties met gezondheidsrisico's aangepakt te hebben. De locaties waar bodemverontreiniging nu geen directe risico's oplevert, kunnen aangepakt worden op het moment dat men er bijvoorbeeld gaat bouwen.”

Het convenant gaat echter niet alleen over bodemverontreiniging. De Kruijf legt er de nadruk op dat “het vooral gaat over een duurzaam gebruik van de bodem. De bodem heeft namelijk zo veel meer kwaliteiten waar we veel van kunnen profiteren, als we er verstandig mee omgaan. Een paar voorbeelden: de bodem en diepere ondergrond kunnen schone energie leveren, ons grondwater is de belangrijkste bron van drink- en proceswater en voor een gezonde en veilige voedselproductie is een vruchtbare bodem van levens-

belang. Daarnaast neemt de druk op de ruimte boven de grond steeds meer toe, waardoor we meer zoeken naar oplossingen onder de grond. Om optimaal gebruik te maken van deze mogelijkheden, in combinatie met de kwaliteit van de bodem die ervoor nodig is, moeten bodemdeskundigen samenwerken met andere beleidsdisciplines. Zoals adviseurs ruimtelijke ordening, milieuvergunningverleners en waterdeskundigen.”

Het uitvoeringsprogramma

Voor De Kruijf is het een positieve ontwikkeling dat de convenantpartijen de afspraken uit het convenant gezamenlijk uitvoeren. Dit gebeurt via een uitvoeringsprogramma. Projectleiders uit de kring van de convenantpartijen trekken de diverse projecten die onder het programma vallen. Bodem+ ondersteunt hen daarbij.

“We hebben verschillende projecten opgezet, zoals het stimuleren van warmte- en koudeopslag in de bodem, het aanpassen van wet- en regelgeving om duurzaam gebruik van de ondergrond beter te organiseren en het identificeren van spoedlocaties. Ook kijken we hoe de verschillende beleidsdisciplines binnen overheden goed kunnen samenwerken om duurzaam bodemgebruik van de grond te krijgen.” Hiervoor zijn onder meer best practices beschikbaar op www.bodemconvenant.nl. “Waar gebeuren mooie dingen en waar kunnen we dat nog meer toepassen? Daarbij zoeken we ook wat de verbinding met actuele maatschappelijke ontwikkelingen moet zijn.”

Het uitvoeringsprogramma van het convenant richt zich ook op bestuurders. “Want om duurzaam bodemgebruik mogelijk te maken, is het ook belangrijk dat de wethouder er een visie op heeft en het belangrijk vindt. In juni hebben we daarom met de VNG een aantal wethoudersbijeenkomsten georganiseerd over de vernieuwingen in het bodembeleid voor de ondergrond.”

Sanering

Er zijn ongeveer 400 humane spoedlocaties die aangepakt moeten worden, omdat er risico's zijn voor de volksgezondheid. Voor het eerst in de bodemgeschiedenis weten we nu definitief waar die locaties zich bevinden. Overheden hebben hun burgers hierover al geïnformeerd. Locaties met ecologische risico's of met risico's van snelle verspreiding van verontreinigd grondwater moeten volgens het convenant in 2015 in kaart zijn gebracht. Maar volgens De Kruijf is er een goede kans dat dit eerder lukt.

“En dat zou mooi zijn, want het convenant loopt in 2015 af en als we al eerder weten welke locaties nog meer moeten worden aangepakt, kunnen we bepalen of er ook na de convenantsperiode budget voor nodig is.”

➔ Meer informatie over duurzaam bodemgebruik is te vinden op www.bodemconvenant.nl

WarmteKoudeOpslag

Schakeldag

Een kijkje over de schutting

Ongeveer 500 bezoekers namen een kijkje over de schutting tijdens de Schakeldag op 7 juni in het NBC in Nieuwegein. Het thema integraal werken was integraal in de Schakeldag verwerkt: in presentaties, op cartoons en zelfs in broodjes.

Integraal werken is leuk, leerzaam en efficiënt. De deelnemers aan de Schakeldag waren hier eensgezind over. Maar hoe breng je integraal werken in praktijk? Een gastheer en gastvrouw, gestoken in tropenuniform, maakten de bezoekers wegwijs in de 'jungle'. Een groot aantal workshops stond in het teken van het thema, met onder meer aandacht voor integraal werken aan ruimtelijke plannen, do's and don'ts van het inrichten van een Regionale Uitvoeringsdienst, Natura 2000, de Crisis- en Herstelwet en de Raamwet omgevingsrecht. Een algehele stroomstoring midden op de dag kon de sfeer niet verpesten. Ook met kaarslicht en flip-overs bleken de sessieleiders in staat waardevolle en goed gewaardeerde sessies te realiseren.

Hervorming omgevingsrecht

De Raamwet omgevingsrecht is het fundament van een nieuw samenhangend stelsel van omgevingsrecht. Er zijn nu ongeveer tachtig wetten en honderden soorten van wet- en regelgeving op het gebied van milieu, bouwen, water en ruimtelijke ordening. Dit stelsel is niet

integraal, niet transparant en soms tegenstrijdig, stelde Edward Stigter, directeur van de interdepartementale programmadirectie Eenvoudig Beter. "Milieuprofessionals kunnen met dit stelsel werken. En ik acht ze zelfs in staat om alle wijzigingen bij te houden. Maar voor burgers en ondernemers is deze wet- en regelgeving ondoorzichtig en complex. Daarom wil het kabinet dit fundamenteel veranderen. De tijd van repareren is voorbij. Er is een hervorming nodig van het totale omgevingsrecht." Naast een integraal stelsel, beoogt de nieuwe Raamwet beter aan te sluiten bij Europese regelgeving. Volgens Stigter lukt het nu niet altijd om de EU-richtlijnen in onze nationale wetgeving te integreren. Een ander belangrijk uitgangspunt van de Raamwet is 'Decentraal als het kan'. Daarnaast is de nieuwe wet ontwikkelingsgericht. "Dat betekent dat we redeneren vanuit de initiatiefnemer", aldus Stigter. De programmadirecteur noemde de planning 'moordend'. Begin volgend jaar moet de eerste fase van de nieuwe Raamwet zichtbaar worden. In het eerste nummer van het nieuwe digitale magazine InfoMil Perspectief, dat dit najaar verschijnt, gaat Stigter hier uitgebreid op in.

Cartoons

Bij de circa 20 stands op het marktplein was zoals vanouds veel informatie beschikbaar over actuele onderwerpen. Tijdens de lunch

konden de deelnemers kiezen uit een uitgebreid integraal assortiment, zoals een sandwich 'Samenwerking' (tonijn en sla) en een broodje 'Integraal' (met ham en kaas). Een prikbord toonde prikkelende cartoons over integraal werken. Deelnemers werden uitgenodigd hun integrale gedachten vast te leggen op een Ansichtkaart. Dat leverde aardige dialogen op. Aan het eind van de Schakeldag reikte een jury een prijs uit voor de beste tekst op de Ansichtkaart. Zie de winnende cartoon onderaan deze pagina.

Agenda

Schakels

Kenniscentrum InfoMil organiseert onder de noemers 'Specialistenschakel' en 'Actualiteitenschakel' regelmatig bijeenkomsten rond een specifiek thema of onderwerp. Ook dit najaar staat een aantal interessante Schakels op stapel. Kijk voor meer informatie en data op www.infomil.nl/schakels

Colofon

InfoMil Nieuws verschijnt viermaal per jaar via een gratis abonnement. Kenniscentrum InfoMil maakt onderdeel uit van divisie NL Milieu en Leefomgeving van het Agentschap NL.

De divisie NL Milieu en Leefomgeving stimuleert de realisatie van duurzame ambities door het verbinden van partijen, de toetsing aan milieuwetgeving en met financiering, informatie en advies. Aanvragen en adreswijzigingen uitsluitend schriftelijk doorgeven. Overnemen met bronvermelding is toegestaan.

Redactieadres

NL Milieu en Leefomgeving
InfoMil Nieuws
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
E-mail: info@infomil.nl
www.agentschapnl.nl/infomil

Oplage 5.800 exemplaren. ISSN 1570-4319
Publicatienummer: 1INFO1101

Winnaar Arthur Tolsma, Tygron Serious Gaming